rts i la Cultura

S

r fas-
nt als
quest
ença:
r Al-
Ma-
; Inè-
etació
; Inè-
ns de
r Ca-
splu-
stres,
Mo-
Rubió
sc Vi-
bora-
gene-
cords
lfon-
Serra,
, Plà-
Bat-
enai-
lgue-
Teo-
Ma-
over,
; La
allès;
rats;
ts de
s, N.
ynals
c per
; Re-
Jordi
msa,,
=Pel
l va-

dm:
. V.
".

evo-
dent
Es
Ru-
rats
l'au-
a de
Va-
n u-
és la
uest
lissa
sors
om-

CONFERÈNCIES

El senyor Comas i Solà donà una interesantíssima conferència sobre «El Sol»

RECENTMENT la Societat Astronòmica d'Espanya i Amèrica realitzà una visita a l'Observatori Fabra, en el saló d'actes del qual el senyor Josep Comas i Solà, president de la Societat i Director de la Secció Astronòmica del propi Observatori donà una interessantíssima conferència sobre "El Sol" davant nombrós i escollit auditori. = Al començament de la seva conferència, el senyor Comas Solà exposà a grans trets la situació del Sol en el nostre sistema planetari, tant considerant-lo com a focus de gravitació d'aquest sistema, com estudiant-lo en el sentit de les accions mecàniques i físiques que exerceix l'astre central sobre el nostre planeta, així com, en conseqüència, la seva preponderància sobre la major part de les lleis que regeixen la vida en la Terra. Passà, després, a detallar les característiques del Sol; el seu diàmetre real, el seu volum, massa, temperatura. A més, comentà el grau d'exactitud amb què es coneix la seva distància de la Terra. Féu una descripció soma de l'estat físic del Sol, i després parlà de la cromosfera i de l'envoltant exterior o corona solar. Va descriure els detalls de la seva superfície o fotosfera, és a dir, la seva constitució flocular, així com les fàcules, les taques solars i les protuberàncies, i entrà en alguns detalls i consideracions per a demostrar les proporcions gegantesques d'aquestes taques i protuberàncies. = Es referí a l'estat de dissociació en què es troben en el Sol a la major part dels cossos que formen les seves capes superiors i les subjacents, els quals estan sotmesos a una temperatura d'uns sis a deu mil graus, molt superior a quant hom pot aconseguir als nostres laboratoris. Es precisament en aquest estat excepcional dels cossos i gasos metàl.lics en la superfície del Sol que s'ha de trobar l'origen de la conservació de l'enorme energia solar, digué el senyor Comas. I, seguidament, s'estengué en consideracions, que recolzades en la constitució de la matèria, segons la Física moderna, demostren que l'extraordinària quantitat d'energia que produeix i emet constantment el Sol és solament atribuible al poder energètic dels elements primaris, els quals, trobant-se en les condicions especials que es tro-

ARTS

FULLS

La Fira del Dibuix

AL segon any de la seva vida, la Fira del Dibuix s'ha desplaçat del llocde naixença, al nostre criteri per empitjorar. Aquesta vegada la instal·lació de la Fira ha adquirit un to de baluerna i de cosa fete amb presses i per a sortir del pas que ens fa enyorar l'emplaçament dels jardinets de Soler i Rovirosa, que trobàvem insuperablement adequats. En canvi, els dibuivos exposats a les parets dels "stands" són d'un nivell mitjà molt superior als de l'any passat; una volta per la Fira permet veure una col·lecció de dibuixos que ens fan quedar extraordinàriament bé. Amb tot, hom no ha observat encara el rigor que caldria, i hi han exposats uns quants dibuixos que demanen ésser reclosos a les carpetes.=Si com és d'esperar la Fira ha de constituir una institució que ens permeti anualment tenir la mesura dels nostres dibuixants, caldrà des d'ara deduir-ne conseqüències. Sobretot, aquest any, a part l'augment de promedi de qualitat, sorprèn la quasi total desaparició d'aquell tipus de dibuixos tan abundants en la I Fira, que algú classificà com a "neo-romàntics a la manera de Grau-Sala". Actualment, gairebé es pot dir que aquesta manera no té altre representant que el mateix Grau-Sala. En la llista de Galeries i sales expositores hi ha hagut algun canvi sensible. Lamentem particularment la desaparició de les Galeries Avinyó, que tan eficaçment contribuïren a l'organització de la I Fira.=La forma de propaganda de la Fira, preferim en molt la de l'any passat a la d'aquest. També ha sofert d'una manera sensible el efecte de les presses innecessàries.

Pere CALDES.

DEL MÓN DE LES ARTS

PROMET ESSER un èxit l'exposició que, a benefici de les Guarderies d'infants de Barcelona, organitza per a la segona quinzena del mes en curs l'Associació d'Alumnes i Ex-alumnes de l'Escola de Belles Arts de Barcelona als soterranis de la Plaça de Catalunya situats davant l'Hotel Colom. Cal fer constar que les obres exposades són fetes pels alumnes fora de l'Escola en llurs hores de lleure.

LA JUNTA MUNICIPAL D'EXPOSICIONS

JOSEP M.ª LOPEZ PICO

Narcís Verdaguer

M'ABELLEIX de dir-vos com és i no com era, perquè aquestes personalitats essencials de la nostra vida col·lectiva no sabria mai desvincular-les de la vida mateixa—exemple, companyia, retret, consell, delit, limitació, manament, esplai, tràfec i lleure—la qual, amb tot el compromís dolorós que sempre comporta el present, recull el passat i crida l'esdevenidor, seny i evasió del temps, indòcil a la immobilitat dels records cronològics i de les esperances emmelangides per la imatge.

Sabem com fou Narcís Verdaguer i Callís. Interessa a les feines de bastir la Catalunya que encara no és, animar la història i tornar a nosaltres aquella figura per tal com la seva presència vital no descaigui de la virtut definidora d'aquella llum, no ja com la memòria, que, segons dita de Menéndez Pelayo, Déu torna als pobles quan més la necessiten, sinó com obediència al primer Fiat, original i sempre igual i renovada, creixença i maduresa, fluència i fixesa de la vida, ella mateixa.

Ací el tenim, periodista entre els periodistes, la llei dels quals és de prendre partit sota el buf servidor de la veritat eterna. La seva expressió, com la de tots els veritables periodistes, és un guspireig de caritat, més que no una estilització de l'actualitat, tal com de Sant Pau a Chesterton han estat sempre els grans patrons d'aquesta noble professió en la qual llibertat i eternitat rimen amb acord perfecte.

Home recte. La rectitud és la seva nuesa immortal i també el seu vestit de senyoria entre nosaltres. Per ella la convivència ens fa amb diversos posats, el mateix somriure. Del cavaller al ciutadà, no hi ha diferència. L'exercici de la democràcia és l'honor de la cavalleria.

Justícia i prudència amoroseixen la seva rectitud. Home de poques paraules, perquè sap tenir el pensament al cor i serva el gust del llenguatge, d'aquella manera que es fa entenedora dels pagesos i saborosa als lletrats.

Mireu si és eficaç la seva vivència entre nosaltres, que no l'invoquem pas amb l'habitual plany enyorívol:—Si en Verdaguer i Callís hi fos, això no passaria—;sinó que li tenim confiança. perquè sabem atorgar-li un guiatge provinent.

No d'altra manera escauria el nostre homenatge a Verdaguer i Callís, animador de la primera victòria del catalanisme i traductor del Dant.

La campanya periodística (al setmanari la Veu del Montserrat, de Vic, dies 16 de febrer, 2 i 16 de març, 13, 20 i 27 d'abril, 22 i 29 de juny, 6 i 20 de juliol i 3, 24 i 31 d'agost de l'any 1889), en pro de la modificació de l'article del Codi Civil espanyol, batega avui, com quan fou promulgada, amb

Purgatori de "La
Dant oferta a Ca
de les festes jubil
(1921), obeeix av
tiu que en motiv
nostra llengua el
En entre aques
nem mestre, Nar
llís, i si esmentem
el seu poder de ca
expliquem l'exem
ta d'igual guisa
mació humanístic
exemplaritat univ
pessió del geni pa
Nat a Vic, l'an
el periodisme des
fundació de L'Al
amb la collabora
Montserrat, de M
l'any 1891, La Ve
manari fins l'any
La Veu de Cata
i Callís, coordinav
trina, d'informaci
piritual, que són
selectes d'avui. F
en el qual els no
Narcís compartie
pàtria i catolicita
no desmereix d'
símbol. (No és D
nemaison, vídua
llís, i no és l'Insti
de Dona Frances
llors eficàcies vit
Callís entre nosal
Verdaguer i Ca
càcia. Professió-s
ofici. Servidor de
no presoner de
Guardià de la sob
ma llei de la justí
daguer i Callís i
saltres, a la més
nyors—l'home de
del Foment Cata
Nacional Català,
Corts i diputat p
dels Amics del Pa
de l'Acadèmia d
capdavanter del
El 5 d'abril de
que era, com és la
a esguardar-la
Deixà inacabada
Dant i deixà fent
nostre poble. Això
Comèdia del pens
els cants en els q
de mida natural i
d'actes humans; el
el gran viatge és
companyia fidel p
lència i assistida
l'estructuració de
que no en veié la
de la glòria opera
marxa els elemen
nostra vida.
En deixar la se
punt de l'acarame
mor, Conec el sen
ma, ens deixava